

Výročná správa 2023

SEPTEMBER 2024

Výročná správa obce Benkovce za rok 2023

Názov účtovnej jednotky	Obec Benkovce
Sídlo:	Obecný úrad, Hlavná 22/50, 094 02 Benkovce
Dátum zriadenia:	zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
Identifikačné číslo – IČO:	00 332 267
Daňové identifikačné číslo:	2020640875
Kód obce:	544 086
Kód okresu:	713
Právna forma:	801 – obec
OKEČ:	(samostatný územný samosprávny a správny celok SR) 75110 – všeobecná

Volebné obdobie 202-2026

Vedenie obce

- **štatutár obce :** Ing. Viera Pavlišková – starostka obce
- **zástupca štatutára:** Milan Baník – poslanec obecného zastupiteľstva

Orgán samosprávy obce

obecné zastupiteľstvo

Poslanci OZ:

František Baník
Slavomír Čečko
Mgr. Katarína Hladká
Ondrej Hudík
Ing. Kamil Konečný
Mgr. Marián Oľšav

Kontrolór obce: Ing. Ján Tirpák

- počet komisií OZ: 3

Obec má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti rozpočtovú organizáciu – Základnú školu s materskou školou Benkovce č. 49. V prevádzke je iba Materská škola, činnosť Základnej školy bola pozastavená od 1.9.2014.

Obec má zriadený aj dobrovoľný hasičský zbor bez právnej subjektivity, náklady na činnosť ktorého sú súčasťou celkového hospodárenia obce.

Počet zamestnancov k 31.12.2023:

26 zamestnancov

z toho riadiaci:

2 - starosta obce, riaditeľka MŠ

zamestnanec kontroly:

1 hlavný kontrolór obce (na skrátenej úväzok)

ostatní:

obecný úrad	20
MŠ – RO	3

Cieľ predkladanej výročnej správy o hospodárení Obce Benkovce je poskytnúť:

- základné informácie o majetkovej a finančnej situácii obce v rozsahu stanovenom zákonom o účtovníctve
- prehľad príjmov a výdavkov v roku 2023
- prehľad o prijatých, poskytnutých a zúčtovaných transferoch

Základné údaje o obci**Samosprávny kraj:** Prešovský**Okres:** Vranov nad Topľou**Región:** Horný Zemplín**Počet obyvateľov:** 571**Rozloha:** 824 ha**Prvá písomná zmienka:** v roku 1363Všeobecné informácie: info@obecbenkovce.skPodateľňa: podatelna@obecbenkovce.skStarosta: Ing. Viera Pavlišková, e-mail: starosta@obecbenkovce.skInformácie o naplňaní webového sídla: admin@obecbenkovce.sk**Sekretariát:****Tel.:** 057 / 449 41 51**E-mail:** sekretariat@obecbenkovce.sk**Kompetencie:**

Obec Benkovce je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Stavebný úrad pre obec Benkovce je zriadený v: Žalobíne.

História obce:**Praveké osídlenie**

Prvé archeologické nálezy nástrojov z našej oblasti patria do mladopaleolitickej kultúry. V druhej polovici 5. tisícročia p.n.l. do našej oblasti prichádzajú prví roľníci. Z konca 3. tisícročia p.n.l. sa v našej oblasti nachádzajú pamiatky skupiny východoslovenských mohýl. Konkrétne nálezy z chotára obce Benkovce zatiaľ nemáme. Početné nálezy v okolí sú z doby bronzovej, konkrétne z gávskej kultúry. Z nadchádzajúcej staršej doby železnej – z halštatskej kultúry - sú známe nálezy z bezprostredného okolia Benkoviec. Z doby rímskej, konkrétne z takzvanej przeworskej kultúry, je najvýznamnejší nález z Domaše – Dobrej. Ďalej už nasleduje príchod Slovanov do povodia Tople a Ondavy. Príslušnosť územia k Veľkomoravskej ríši je doteraz sporná, možno tak bolo za kráľa Svätopluka.

Vývoj obce v Rakúsko- Uhorsku

Po zániku Veľkomoravskej ríše sa aj územie okolia Benkoviec postupne začlenilo do Uhorského štátu. Stredoveké dejiny a dejiny do konca Rakúsko – Uhorska. Postupné začleňovanie územia, v ktorom sú dnes Benkovce, do Uhorska bolo pomalé a dlhší čas toto územie malo funkciu pohraničného územia na postupne sa formujúcej hranici s Poľskom. Predpokladá sa, že tu boli hlboké lesy, viedla tu zrejme obchodná cesta na sever. Pre rozvoj

územia zohralo dôležitú úlohu postavenie hradu Čičva. Prvým písomným dokladom o ňom je listina z roku 1270. Prvou zmienkou o Benkovciach je listina, ktorou si šľachtici z Rozhanoviec v roku 1363 rozdelili majetky hradu Čičva, medzi ktorými je zaznamenaná aj dedina Benkovce. Môžeme tu odcitovať z listiny uloženej v Maďarskom štátnom archíve v Budapešti: „cum possessioniomibus seu villis ... Benkouch“. Z obsahu listiny je však zrejmé, že Benkovce jestvovali už pred rokom 1363. V písomných dokumentoch zo 14.–16. storočia sa pre Benkovce používajú názvy: Benkouch, Benkeuch, Benkoch, Benkócz. Bola to latizovaná a maďarizovaná podoba pôvodného slovenského názvu Benkovce. Pôvod tohto názvu možno hľadať v mene Benko, čo bol asi prvý šoltýs vznikajúcej dediny, teda človek, ktorý viedol zakladanie obce. V 14.-15. storočí patrili Benkovce šľachticom z Rozhanoviec a od roku 1524 Batoryovcom, ako súčasť majetku panstva Čičva. V 17. storočí boli majiteľmi Benkoviec Ňáryovci, Nádašdyovci, Esterházyovci, Drugetovci a ich dediči. Bola to malá obec s nevelkým počtom sedliackych domácností. Začiatkom 16. storočia sa počet obyvateľov zvýšil, neskôr opäť znížil. Úpadok obce nastal v priebehu 17. storočia, keď všeobecne na Slovensku bola doba hospodárskeho a sociálneho poklesu, čo súviselo s náboženskými rozbrojmi i zlými klimatickými podmienkami. V archívoch nachádzame z tohto obdobia doklady o daňových povinnostiach Benkovčanov. V tomto čase i neskôr žili v Benkovciach aj rusínske obyvateľstvo. V obci boli dva panské mlyny a začiatkom 17. storočia aj panské polia v majerskej podobe. Zaujímavé je, že sa pestoval i vinič, zrejme išlo o teplejšie klimatické obdobie. Z ďalších období je zaznamenaná morová epidémia z roku 1663. V roku 1778 obec i okolie postihlo dosť silné zemetrasenie, ktoré zničilo takmer celú dedinu. Bolo by veľmi zaujímavé zistiť v archívoch podrobnejšie fakty o tomto ničivom zemetrasení, lebo zmienky o ňom nachádzame aj v histórii obcí širšieho okolia. V priebehu 18. a začiatkom 19. storočia sa počet obyvateľov ustálil na 400 – 500, pod túto hranicu klesol až v dobe veľkého vysťahovalectva koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Cholerové povstanie v roku 1831 zasiahlo Benkovce asi len svojím ohlasom. Nemáme zatiaľ ani doklady o tom, ako a či vôbec obec zasiahlo niečo z revolučných rokov 1948/49, či z neskorších národných pohybov, napríklad matičného obdobia. Keďže môžeme predpokladať, že v Benkovciach, ako v sedliackej dedine nežila žiadna inteligencia, sotva môžeme nejaké pozitívne doklady nájsť. Najstarším známym obecným richtárom bol Andrej Ješko, ktorý spravoval obec od roku 1870. Po ňom prevzal vedenie obce Ján Lancoš v roku 1883. V tom čase na prepuknutú choleru zomrelo aj veľa Benkovčanov. V roku 1884 zachvátil obec ničivý požiar. V roku 1887 prevzal funkciu obecného richtára Michal Kužma, ktorý spravoval obec do roku 1903. Po ňom túto funkciu preberá Pavol Muľár, ktorý túto funkciu robil 15 rokov. V roku 1914 z obce odišlo niekoľko občanov do 1. sv. vojny, avšak po jej skončení sa všetci šťastlivo vrátili domov. Pre zbrojné účely použili aj náš najväčší zvon z kostolnej veže. Celé obdobie 19. storočia by si žiadalo základný výskum v archívoch. Problémom je aj to, že dokumenty sú v maďarských archívoch a v maďarčine.

Dejiny obdobia 1. ČSR a Slovenského štátu

Rok 1918 znamenal zánik Rakúsko-Uhorska a vznik ČSR. Treba povedať, že tunajšie územie sa do ČSR zaradovalo postupne a neskoršie. V júni 1919 došlo aj k dočasnému obnoveniu maďarskej moci. Richtárom obce po vzniku ČSR bol Ján Vargovič. Na toto obdobie sa viaže spor Benkovčanov o pasienky so statkárom Hadik-Barkóciom. V roku 1923 bol zakúpený nový zvon na kostolnú vežu. Funkciu richtára v rokoch 1925-1931 vykonával Jozef Grec. Benkovce patrili do okresu Vranov, do notariátu Sedliská, poštový úrad bol v Továrnom. Dedinu neobchádzali ani katastrofy, v roku 1933 bol veľký požiar, v rokoch 1935 a 1936 veľké povodne, ktoré narobili veľké škody, lebo práve dozrievali poľnohospodárske plodiny. V roku 1938 richtárstvo v obci preberá Michal Alžo. Po rozpade ČSR a vzniku

Slovenského štátu sa funkcia richtára zmenila na vládneho komisára. Až do roku 1944 bol ním práve Michal Alžo.

Obdobie 2. svetovej vojny - nástup komunizmu

Koniec 2. sv. vojny znamenal pre Benkovce pohromu. Bojový front sa totiž na konci novembra 1944 zastavil na rieke Ondave. Na ľavej strane rieky bola Sovietska armáda, pravý breh ostal obsadení Nemcami. Na prebiehajúce boje doplatili Benkovce svojim zničením, občania boli v tomto čase evakuovaní. Dokladom zastaveného frontu sú dodnes badateľné línie zákopov pod cestou v Inovci. Benkovce boli oslobodené 17.01.1945. Front potom rýchle postúpil smerom na Prešov. Zachoval sa dokument hovoriaci o škodách, ktoré utrpeli mnohí občania počas frontových udalostí. Noví funkcionári obce sa museli starať o obnovu zničených hmotných majetkov ľudí. Od 2. svetovej vojny po rok 1989. Povojnové obdobie bolo poznamenané aj v našej obci nástupom komunizmu. Na čele obce po oslobodení stal predseda miestneho národného výboru, prvým bol do roku 1948 Štefan Čalfa. Aj predsedom ONV vo Vranove bol Benkovčan Jozef Muľár. V priebehu jedného roka (1949) bol predsedom MNV Ján Stanko a tajomníkom Michal Oľšav. V roku 1949 bolo v obci založené menšinové JRD, hospodáriť začalo v objekte majera. V roku 1951 bolo zmenené na väčšinové, v ktorom už boli takmer všetci roľníci obce. V roku 1951 funkciu predsedu preberá Ján Hobľák a tajomníka Jozef Grofik. Novým predsedom a tajomníkom sa v roku 1954 stávajú Štefan Telepun a Michal Oľšav. Od roku 1953 začalo na dve etapy budovanie rodinných domov zničených na konci 2. sv. vojny. Dodnes viacero z nich môžeme vidieť v pôvodnom stave. V roku 1954 bolo vybudované pohostinstvo a obchod. Funkciu predsedu MNV v roku 1957 prebral Ján Bilý, ktorý spolu s tajomníkom ukončil svoju činnosť v roku 1960. V tomto roku bola základná škola presťahovaná do Slovenskej Kajne. V Benkovciach ostal iba I. stupeň ZŠ, jej dlhoročnou riaditeľkou bola M. Hobľáková, neskoršie túto funkciu robil benkovský rodák Mgr. P. Šofranko. V roku 1960 zažili Benkovce v lete záplavu, spojenú s veľkými škodami, najmä v poľnohospodárstve. Opakovaniu týchto záplav neskôr zabránilo vybudovanie priehrady Domaše. Postupne bola vybudovaná nová materská škôlka a škola, dovtedy sa vyučovalo v drevenej budove. V rokoch 1960-1964 predsedom MNV bol Michal Bujdoš, tajomníkom Michal Gajdoš, od roku 1964 predsedom Štefan Vancík a tajomníkom Michal Cehľár. Bol vybudovaný miestny rozhlas, elektrická sieť, urobené bezprašné ulice. Ďalšími predstaviteľmi obce do roku 1981 boli predseda Andrej Nábožný a tajomník Michal Cehľár. Dňa 27.01.1976 sa zlúčilo JRD Benkovce s väčšinovým JRD Kvakovce. V roku 1981-1990 na čele obce stáli predsedníčka MNV Marta Grofiková a tajomník Alfonz Fuňák.

Demokratické premeny obce - po r. 1989

Rok 1989 priniesol závažné spoločenské a politické zmeny. V celej našej spoločnosti, aj v Benkovciach nastali obrovské zmeny. Uskutočnili sa prvé demokratické voľby do samosprávy obce. Po dlhých rokoch totalitného režimu si občania v slobodných voľbách zvolili starostu obce a obecné zastupiteľstvo z radov svojich občanov. Prvým starostom Benkoviec po komunálnych voľbách v roku 1990 bol Ing. Jozef Lancoš, ktorý túto funkciu zastával 4 volebné obdobia - 16 rokov. Nové spoločenské pomery umožnili opätovné podnikanie občanov. V našej obci začali súkromne podnikat' Dušan Kocka (stavebné práce), Alfonz Fuňák (kovovýroba), Milan Baník (stavebné práce), Katarína Oľšavová -obchod-cukráreň, Mária Lancošová - krajčírstvo, Anton Ivanko (obchod – potraviny), Milan Butala (technický drevorezbár) Július Čarš (obchod – sklad ovocia-zeleniny), Ing. Miroslav Kostovčík, Csc. (ťažba štrkopieskov). V obci bol v roku 1992 obnovený Lesný spolok vlastníkov lesa, ktorý hospodári na 74,80 ha lesa, spolu je v ňom 46 podielnikov. Vo svojej činnosti postupuje podľa lesohospodárskeho plánu, robí sa ťažba, výsadba i starostlivosť o

les. Prvým predsedom bol Alexander Uhrín, teraz túto funkciu zastáva František Baník. V Benkovciach vychádzajú od roku 1998 obecné noviny s názvom Benkovské noviny, ktoré odrážajú život obce, informujú o jej premenách a ľuďoch. Bola vydaná i pohľadnica obce Benkovce, ako jedna z prvých dedinských pohľadníc. V roku 1998 sa uskutočnili oslavy 635. výročia prvej písomnej zmienky o obci. V období po roku 1990 boli v obci vybudované viaceré prvky infraštruktúry dôležité pre normálne fungovanie obce v modernej dobe. Bola postavená čistička odpadových vôd a stoková kanalizácia, ktorú ešte treba dokončiť. Ako vôbec prvá obec vo Vranovskom okrese sa obec pýšila televíznym káblovým rozvodom, ktorý priniesol rozšírené možnosti prijímania TV družicových programov. Cintorín dostal nové oplatenie. Ďalšou veľkou akciou bola plynofikácia obce dokončená v roku 1999. V roku 2002 sa postavil miestny vodovod. Boli urobené aj zásadné úpravy elektrifikácie obce - postavili sa ďalšie dve trafostanice. V rokoch 2000-2001 bol v areáli cintorína svojpomocne postavený dom smútku. V roku 2006 sa začalo s rekonštrukciou a nadstavbou budovy obecného úradu a kultúrneho domu. Po voľbách v decembri 2006 sa stal starostom obce Ing. Telepun Jozef. Z akcií, ktoré sa uskutočnili v roku 2007 je treba spomenúť budovanie časti verejnej kanalizácie. Modernizovalo sa verejné osvetlenie - vymenilo sa za nové, úspornejšie s väčšou svietivosťou. V areáli školy bola v roku 2007 spustená nová moderná kotolňa na biomasu, ktorá mala šetriť financie obce... Pred koncom roku bol v obci spustený vysokorychlostný internet s možnosťou pripojenia viac ako 40 domácností. V roku 2010 boli vybudované sociálne byty pre 9 mladých rómskych rodín.

Koncom roka 2010, bola zvolená nová samospráva obce. Starostom obce sa stal Ing. Jozef Lancoš. Obec mala neľahkú pozíciu - musela znášať dôsledky chybného rozhodnutia z predchádzajúceho volebného obdobia. Ide hlavne o realizáciu vykurovania drevnou štiepkou pre budovy MŠ a ZŠ v období rokov 2007 - 2008. Na základe výsledkov vyšetrovania Prezídia PZ v Bratislave, obec sa dopustila dotačného podvodu, ktorý bol potvrdený kontrolnou skupinou z Environfondu SR. Zároveň obec spláca úver ČSOB, ktorý zobrala v roku 2007 vo výške vyše 84 tisíc eur na realizáciu vykurovania drevnou štiepkou.

Napriek finančným problémom, ktoré obec zdedila, pokračoval jej rozvoj. V roku 2011 dokončila sa rekonštrukcia OcÚ a KD, ktorých výstavba sa začala v roku 2006. OcÚ sa presťahoval z dočasných priestorov ZŠ do nových priestorov. Občania konečne dostali do užívania aj vynovený KD, ktorý je dôstojným stánkom pre konanie kultúrno - spoločenských akcií. Pracovníci MOS vybudovali 241 m chodníkov, ktoré prispeli k zvýšeniu bezpečnosti občanov. Komplexne sa zrekonštruovalo verejné osvetlenie obce - bolo nahradené ledkovými svietidlami, ktoré znížili spotrebu elektrickej energie o 1/3 a zvýšili osvetlenie ulíc v obci. Obec vybudovala 5 nájomných bytov nadstavbou nad budovou ZŠ. Vymenili sa všetky okná na budove ZŠ, čo prispelo k zlepšeniu tepelnej pohody v triedach. V tomto období sa začali prejavovať problémy s financovaním ZŠ, keďže financovanie ZŠ sa odvíjalo od počtu žiakov v škole. Samospráva dostala za povinnosť, ako prenesenú kompetenciu zo štátu na obec, postarať sa o chod školy so všetkými finančnými nárokmi plynúcimi z tejto povinnosti. Počet školopovinných detí z roka na rok klesá, s ním aj financovanie od štátu na tento prenesený výkon, preto sa OZ zaoberalo touto problematikou a to aj v súvislosti s tým, že štát prestáva mať záujem o fungovanie škôl na chod ktorých sústavne dopláca. Pokles počtu žiakov nesúvisí iba s demografickým vývojom obce, ale aj s rozhodnutím niektorých rodičov dávať svoje deti do iných škôl z rôznych dôvodov. Obec má jediné riešenie, ak chce zachovať ZŠ - dotovať ju z obecných financií. Vzhľadom k vyššie uvedeným problémom so splácaním úveru na drevnú štiepku a vráteniu neoprávnene použitých financií z Environfondu, nemá obec finančné zdroje na dlhodobé prefinancovanie požiadaviek v ZŠ. O tejto veľmi dôležitej a naliehavej otázke napokon musí rozhodnúť OZ obce.

V roku 2013 začali veriaci obce renováciu rímskokatolíckeho kostola, ktorý nutne potreboval generálnu opravu. Pri stavebných prácach pomáhala aj obec a to pracovníkmi a materiálnou výpomocou. Bohoslužby sa dočasne konali v kultúrnom dome obce. Vzhľadom na to, že náš kostol je národnou kultúrnou pamiatkou, nároky na jeho rekonštrukciu boli vysoké. Pevne však veríme, že po dokončení bude táto sakrálna stavba patriť k stavbám splňajúcim požiadavky súčasnej doby.

Koncom roka 2014 sa konali komunálne voľby, novou starostkou obce od 01.12.2014 sa stala Ing. Viera Pavlišková.

V roku 2015 sa obec zapojila do Národného projektu Komunitné centrá, kde vytvorila 3 pracovné miesta. Cieľom projektu je začlenenie marginalizovanej rómskej komunity medzi majoritné obyvateľstvo. V tom istom roku sa zrealizovalo ústredné kúrenie v kultúrnom dome a z dotácie MF SR sa táto sála vybavila novými kvalitnými stolmi v počte 23 kusov, kuchyňu pri KD sme vybavili profesionálnym sporákom, digestorom, ventilátorom a chladničkou. Z Environmentálneho fondu sme získali dotáciu na likvidáciu divokých skládok. Odstránených bolo viac ako 400 ton odpadu z brehov Ondavy, Karchovíka a medzi záhradami na dolnom konci obce a poľnohospodárskym dvorom. Od OZ Nadácia pre deti Slovenska a z Prešovského samosprávneho kraja obec získala dotáciu na rekonštrukciu tenisového ihriska, ktorá sa zrealizovala v roku 2016. Vymenila sa antuka, časť oplotenia a ostatná časť oplotenia sa natrela.

Rok 2016 sa niesol významnou udalosťou, ktorou bola kolaudácia a následná konsekrácia nášho kostola. Počas komplexnej rekonštrukcie a prístavby kostola sv. Imricha sa vymenila strecha, okná, vonkajšie a vnútorné omietky, podlahové vykurovanie, rozšírenie kapacity kostola o prístavbu novej sakristie, vytvorenie priestoru pre matky s deťmi v pôvodnej sakristii, vybavenie hygienickými zariadeniami, polozenie nových dlažieb, nového obetného stola a ambóny. Zreštauroval sa oltár, krížová cesta a sochy umeleckými majstrami, položila sa zámková dlažba, upravili sa vonkajšie priestory a interiér kostola. Vyasfaltoval sa chodník pred kostolom a parkom, upravil sa priestor pred sálou KD položením zámkovej dlažby. V materskej škole sa vystierkovali a vymaľovali steny, v základnej škole sa zrekonštruovali priestory na prevádzku denného stacionára. Vynovila sa malá kuchynka pri obecnom úrade interiérovým vybavením a bielou technikou. Z neinvestičných projektov pokračovala Terénna sociálna práca s jedným pracovným miestom a nový projekt Rodina a práce, tiež s jedným pracovným miestom.

V roku 2017 sme opravili altán na detskom ihrisku a osadila sa tam nová hracia zostava, ktorá bola dotovaná opäť z Prešovského samosprávneho kraja. Na individuálne potreby obce sme z MF SR dostali na revitalizáciu parku pri kostole sv. Imricha, ktorá nám pokryla prvú etapu výstavby, stavebné objekty z gabiónov, južný oltárik, klenbu s plastikou a centrálnu zónu parku. Položili sme aj zámkovú dlažbu na chodník k dennému stacionáru, pred budovou predajne COOP Jednota a medzi KD a budovou COOP Jednota. V dome nádeje sme vystierkovali a vymaľovali steny, opravili sme sadrokartón. Zdemontovali sme a nanovo opravili chodník od čísla 23 po číslo domu 36, pri zastávke SAD na hornom konci sme vymurovali novú lavičku. Staré lavičky sme natreli a premiestnili na Močarky a na dolnú zastávku.

Úspešným bol pre obec Benkovce aj rok 2018. Získanie dotácií, zapájanie sa do projektov financovaných zo štátneho rozpočtu aj zo zdrojov Európskej únie a rozumné hospodárenie priniesli zodpovedajúce výsledky. Podstatne sa znížila zadlženosť obce, ale čo je ešte

podstatnejšie, pokračoval rozvoj a investičná výstavba v našej obci. Po takmer 50 rokoch sa dočkala významnej prestavby budova materskej školy. Výmena krovu, strešnej krytiny, starých okien, dverí, vonkajšieho zábradlia, dlažby a strechy nad terasou, kompletná rekonštrukcia WC a hygienických zariadení, zateplenie budovy, čo bolo súčasťou projektu financovaného z európskych zdrojov, prispelo k zvýšeniu energetickej hospodárnosti budovy, skvalitneniu školského prostredia a modernizácii materskej školy v obci Benkovce. Vlastné zdroje sme použili na opravu podláh v interiéri, výmenu zdrojov tepla a rozvodov, elektroinštalácie a odvod dažďovej vody. Vyasfaltovali sme miestne komunikácie v dĺžke 450 metrov, za kostolom sme vybudovali novú cestu aj s odvedením dažďovej vody. Dokončili sme poslednú vetvu obecnej kanalizácie od súpisného čísla 1 po súpisné číslo 20, aj s následným zhotovením 25 prípojok. To znamená, že obec Benkovce je odkanalizovaná na 100 %. Pokračovala revitalizácia centrálnej zóny II. etapou výstavby – severný oltárik, suchý kamenný potok, kamenná studňa, osadenie pamätnej tabule, palisád a lavičiek v strede parku, montáž osvetlenia, terénne úpravy so závozom hliny a vysiatím trávy v časti od kostola. Pod altánom na futbalovom ihrisku sme položili zámkovú dlažbu a z časti sme opravili aj tribúnu. Na detskom ihrisku sme vysadili proti hlukovú zelenú stenu, opravili sme prístrešok pre rodiny s deťmi a takisto položili zámkovú dlažbu. Rok 2018 bol pre obec zvlášť významným, pretože sme si pripomenuli 655. výročie prvej písomnej zmienky o obci obecnými slávnosťami spojenými so slávnostnou sv. omšou v kostole Sv. Imricha, odhalením pamätnej tabule pri budove obecného úradu na počesť oslobodenia obce spod fašistickej nadvlády, posvätením drevenej plastiky Najsv. Srdca Ježišovho od autora p. Jána Nazada a pamätnej tabule v našom parku d.o. Jurajom. Na pestrý kultúrny program a bohaté pohostenie dlho spomínali nielen Benkovčania, ale aj návštevníci z celého okolia.

V novembri 2018 sa konali komunálne voľby. Za starostku obce Benkovce pre ďalšie volebné obdobie bola zvolená Ing. Viera Pavlišková.

Obci Benkovce sa darilo aj v roku 2019. Začali a dokončili sme výstavbu chodníkov od súpisného čísla 1 po súpisné číslo 20, v celkovej dĺžke 350 metrov spolu so vstupmi do dvorov ako spätnú úpravu po výstavbe obecnej kanalizácie. Podarilo sa nám získať dotáciu z MF SR na opravu kuchyne v MŠ vo výške 13.500,-- Eur, s vlastným vkladom obce 1.500,-- Eur. Postupne sa dokúpil aj nový nábytok. Najbližších 20 a možno aj viac rokov nemusíme do MŠ investovať a naše deti trávia čas v estetickom a hygienickom prostredí. Obnovili sme činnosť DHZ a získali sme protivodňový vozík v hodnote 14.000,-- Eur. Na prestavbu starého skladu – bývalej garáže na požiarnu zbrojnicu sme dostali z MV SR a Úradu vlády SR dotáciu vo výške 49.000,-- Eur. Tento projekt zmeny účelu stavby by sme chceli dokončiť do roku 2021. Pokračovali stavebné práce a úprava terénu v centrálnom parku obce osadením fontány, inštaláciou nového osvetlenia pri fontáne, dokončením západného a východného oltárika a vysiatím trávy na upravených plochách. Odstránili sme zhnité trámy a sklo nad vstupom do Domu nádeje, pretože ohrozovali zdravie a bezpečnosť ľudí. V tomto roku bolo vydané 33 číslo Benkovských novín, 21. ročník, ktoré sú zverejnené na našej webovej stránke www.obecbenkovce.sk, v sekcii „úradná tabuľa“ a tam je možnosť podrobne sa dozvedieť o dôležitých udalostiach v živote obce Benkovce.

Rok 2020 bol poznačený pandémiou COVID – 19, od 12.03.2020 bola na Slovensku vyhlásená mimoriadna situácia a od 16.03.2020 začal platiť núdzový stav, ktorý s prestávkami trval až do konca roka. Následky sa odzrkadlili vo všetkých oblastiach hospodárstva, poklesol HDP, znížili sa výnosy z dane z príjmov, zdravotníctvo padlo na kolena, mnohí stratili prácu, firmy kolabovali, študenti a žiaci prišli o možnosť intenzívne sa vzdelávať, ľudia mali menej peňazí. Obci Benkovce boli krátené dane o 11.000 €. Z Operačného programu Ľudské zdroje

bola našej obci schválená dotácia na výstavbu 8 bytovej jednotky na prestupné bývanie a na výstavbu miestnej komunikácie na Ondavskej ulici v celkovej výške viac ako 500.000 €. Zahájili sme proces verejného obstarávania na obidve stavby. Koncom septembra sme začali stavebné práce na stavbe „Zmena účelu užívania stavby zo skladu na požiarnu zbrojnicu v Benkovciach“, s celkovým nákladom 91.861,83 €. Z Environmentálneho fondu sme dostali dotáciu na spätnú úpravu miestnych chodníkov po dobudovaní kanalizácie od detského ihriska po kaplnku Sedembolestnej Panny Márie vo výške 136.842,01 €. V parku pri kostole sme dokončili kamenné gabióny, obnovili sme matičný dvojkríž a zabetónovali obrubníky okolo novej cesty. Na Verehovke postavili veriaci obce 7 metrový kríž s korpusom. V spolupráci so SVP sa nám podarilo po viac ako 20-tich rokoch vyčistiť potok na Ondavskej ulici od druhého mosta po nájomné byty. Vyviezlo sa okolo 15 nákladných áut naneseného materiálu. Zmenili sme systém kopania hrobov na základe prejavu vôle občanov, odmenili sme 43 domácností, ktoré najlepšie triedili odpad. V novembri sa začal proces pozemkových úprav, ktorý bude trvať približne do roku 2024. Pre občanov, ktorí boli v karanténe, obec prostredníctvom pracovníkov KC, TSP a MOPS zabezpečovala nevyhnutné potreby.

Rok 2021 sme začali pandémiou – 3. vlna neobišla ani Benkovce. Z 9 úmrtí v roku 2021 boli 4 covidové. V zaočkovanosti sme boli lepší ako bol priemer v Prešovskom kraji a tiež v porovnaní s okolitými obcami. Aj napriek ťažkostiam bola dokončená a skolaudovaná hasičská zbrojnica – nové dvere, strecha, okná, izolácie, deliace priečky, školiaca miestnosť, šatne pre ženy a mužov. Bol zmontovaný nový záhradný domček na skladovanie, vymenilo sa interiérové zariadenie v kancelárii starostky, doplnili sme chladničku do kuchyne pri KD, dokúpili sme nábytok a vstupné dvere do dennej miestnosti MŠ. Počas projektu pozemkových úprav bolo ustanovené Združenie účastníkov pozemkových úprav s predstavenstvom, ktoré spolu s firmou Geoma a OÚ – odbor pozemkový a lesný vo Vranove nad Topľou bude dohliadať nad procesom PPÚ. Budova ČOV prešla nemalou rekonštrukciou podláh, priečok a dverných otvorov. Vymenili sme aj aeračné elementy v demitrifikačnej nádrži a zakúpili sme nové dúchadlo, čím sa zlepšil čistiaci proces. Je pripravená aj projektová dokumentácia na modernizáciu technologického procesu ČOV s rozpočtom na cca 230.000,00 Eur. Je pripravená aj projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie pre stavbu: „Cyklotrasa Vranov nad Topľou – RO Domaša“ v k.ú. Benkovce. Bolo ukončené verejné obstarávanie pre 8 bytovú jednotku na prestupné bývanie a výstavbu miestnej komunikácie na Ondavskej ulici. V okolí Pol'cového jarku bol upravený priestor na zachytenie prívalových vôd vytvorením malého bazénu so zaústením do dažďovej kanalizácie.

V októbri 2022 sa konali voľby do PSK a Komunálne voľby. Starostkou na volebné obdobie 2022-2026 sa stala Ing. Viera Pavlišková.

Rok 2022 sa nezačal dobre, pretože 24.02.2022 napadlo Rusko Ukrajinu, prílív migrantov z Ukrajiny zasiahol aj našu obec. Pomáhali sme so zabezpečovaním stravy aj s ubytovaním. Zorganizovali sme aj zbierku na pomoc Ukrajine. Rodina E. Baníka prichýlila muža a tehotnú ženu z Ukrajiny, v máji sa im narodil syn a neskôr prišla aj stará mama. Rodina J. Štoku prichýlila na pár dní ďalších štyroch Ukrajincov. Následky vojny boli katastrofické nielen pre Ukrajinu, ale aj pre celý svet. Rápidne vzrástli ceny energií, dreva, železa, stavebných materiálov, pohonných látok a následne aj potravín. Naďalej trvala aj mimoriadna situácia v súvislosti s ochorením Covid – 19. Aj napriek týmto ťažkostiam sa podarilo v našej obci opraviť miestnu komunikáciu pred 5 bytovou jednotkou, k materskej škole, k cintorínu, okolo detského ihriska, vybudovať nový chodník k Domu nádeje a urobiť novú cestu k novostavbe 8 bytovej jednotky. V marci sme začali s výstavbou bytového domu pre prestupné bývanie pre

8 rodín z MRK. Naďalej sme pokračovali v projektoch Komunitné centrum, Terénna sociálna práca, Miestne občianske poriadkové služby a Terénna opatrovateľská služba. Od COOP Jednoty sme získali pozemok pred budovou obecného úradu, ktorý na budúci rok upravíme, aby sme zveľadili vstup do našej budovy. Slávnostne sme skolaudovali a posvätili novú požiarnu zbrojnicu počas spoločenskej akcie Benkovce Benkovčanom. Zmodernizovali sme webovú stránku obce a doručovanie aktualít z diania v obci občanom cez sms a aplikáciu obce. V septembri sme pre občanov obce zabezpečili plavbu loďou po Domaši s bohatým programom. Lesný spolok zakúpil defibrilátor, ktorý je umiestnený na obecnom úrade.

V roku 2023 sme si pripomenuli 660. výročie prvej písomnej zmienky o obci Benkovce. Obnovili sme po 18 ročnej prestávke Benkovskú pätnástku – cestný beh, ktorého prvý ročník sa konal v roku 1983 a ďalších 21 ročníkov pod vedením Jána Nazada až do roku 2005. Na jeho počesť sme 23. ročník pomenovali ako 1. ročník Memoriálu Jána Nazada. Zúčastnilo sa viac ako 150 bežcov. V marci sme na futbalovom ihrisku privítali slávneho speváka Michala Davida, ktorý k nám priletel na súkromnom vrtuľníku. Mnohí z nás sa s ním vyfotografovali a prehodili zopár milých slov. Veľkolepou udalosťou v tomto roku bola súťaž Dedina roka, v ktorej sme získali Mimoriadnu cenu Národnej hodnotiacej komisie „Za ekonomické ozdravenie obce a príkladný komunitný život jej obyvateľov“. Obec získala finančné ohodnotenie vo výške 600,00 Eur a náučnú tabuľu v sume 1 200,00 Eur, čo však nevyváži prestíž, ktorou sa obec zapísala do povedomia nielen obyvateľov regiónu, ale aj celého Slovenska. Podarilo sa nám získať z výzvy poslancov PSK dotáciu v sume 4 200,00 Eur na komplexnú obnovu kaplnky Sedembolestnej Panny Márie. Cez Miestnu akčnú skupinu Pod hradom Čičva sme získali dotáciu na komunitné aktivity pre projekt Komunitné centrum Benkovce na počítačové, kuchynské, krajčírské vybavenie, stavebné práce a elektroinštalácie vo výške 23 295,00 Eur. Zmodernizovali sme miestny rozhlas systémom Rozana. Podarilo sa nám upraviť priestor pred budovou obecného úradu, ktorý sme odkúpili za výhodných podmienok od COOP Jednoty Vranov nad Topľou. Kúpili sme aj 1,7 ha pozemkov od fyzických osôb, ktoré chceme využiť na bytovú výstavbu. Po niekoľko mesačnom prerušení sme opäť spustili projekt Komunitné centrum v decembri 2023, od projektu TSP sme upustili. V októbri nás postihlo pomerne silné zemetrasenie, avšak našťastie nedošlo ku katastrofickým škodám. Bolo poškodených asi 14 rodinných domov, z toho 4 domy viac. Mnohí sa zapojili do Výzvy č. 5 – Obnov dom, určenej pre postihnutých zemetrasením.

ROČNÁ ZÁVIERKA

Podľa ustanovenia § 17 zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o účtovníctve) sa účtovnou závierkou rozumie štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytované osobám, ktoré tieto informácie využívajú.

Obec Benkovce viedla v roku 2023 účtovníctvo v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom NR SR číslo 431/2002 Z.z. o účtovníctve v platnom znení, ktorý upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedeného účtovníctva.

Obec Benkovce zostavila za účtovný rok 2023 riadnu účtovnú závierku a konsolidovanú účtovnú závierku. Súčasťou konsolidovaného celku je jedná rozpočtová organizácia materská škola.

Konsolidovaná Súvaha - bilancia aktív a pasív

Aktíva a pasíva	2019	2020	2021	2022	2023
Neobežný majetok spolu (netto)	2 207 701	2 384 447	2 386 531	2 571 610	2 787 260
z toho: dlhodobý nehmotný	10 791	10 791	10 791	10 791	10 791
dlhodobý hmotný	2 196 911	2 373 656	2 375 740	2 560 819	2 776 469
dlhodobý finančný majetok	0	0	0	0	0
Obežný majetok spolu	156 140	95 073	88 247	78 393	219 726
z toho: zásoby	11	1	0	0	0
pohľadávky dlhodobé	0	0	0	0	0
pohľadávky krátkodobé	92 166	14 397	21 084	27 705	25 375
finančný majetok	63 963	80 675	67 163	50 688	194 351
Časové rozlíšenie aktívne	0	0	0	0	0
Majetok spolu	2 363 841	2 479 520	2 474 777	2 650 003	3 006 986
Vlastné imanie spolu	541 100	562 510	658 777	779 129	813 893
z toho: nevysporiadaný HV	519 963	590 327	581 828	653 366	776 637
Výsledok hosp za účt obdobie	21 149	-27 805	76 293	125 774	37 256
Závazky spolu	399 450	396 468	328 810	415 701	473 302
z toho: rezervy	1 400	1 500	1 600	1 560	1 560
zúčtovanie medzi subjekt VS	49 000	65 337	42 755	1 213	169 408
dlhodobé záväzky	141 332	129 750	113 737	103 996	92 322
krátkodobé záväzky	43 628	47 743	43 744	140 694	43 552
v tom: dodávatelia	8 361	6 802	4 092	98 481	8 401
bankové úvery a výpomoci	164 089	152 139	127 188	168 237	166 460
Časové rozlíšenie pasívne	1 423 291	1 520 542	1 487 857	1 455 173	1 719 791
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 363 841	2 479 520	2 474 777	2 650 003	3 006 986

Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát

Náklady	účet skupina	2019	2020	2021	2022	2023
Náklady spolu		368 091	515 037	467 650	536 268	612 451
z toho: Spotrebované nákupy	50	40 098	39 493	49 092	66 481	102 452
Služby	51	35 241	31 466	29 166	46 715	76 338
Osobné náklady	52	211 315	286 524	288 555	322 569	318 198
Ostatné náklady na prevádzku	54	70	74 857	7 011	1 565	0
Odpisy, rezervy a opravné položky	55	64 851	66 008	70 360	71 420	88 670
Finančné náklady	56	10 454	9 746	14 179	19 003	14 089
Náklady na transfery	58	6 062	6 926	8 750	7 841	12 704
Splatná daň	59	0	0	0	0	0
Výnosy spolu		389 240	487 232	543 843	662 042	649 707
z toho: Tržby za vlastné výkony a tovar	60	3 916	4 182	4 165	5 567	11 613
Daňové a colné výnosy a poplatky	63	254 788	282 863	307 873	314 026	330 602
Ostatné výnosy	64	0	0	0	0	13 550
zúčtovanie rezerv a oprav položiek	65	1 200	1 400	1 500	1 600	1 560
Finančné výnosy	66	2 792	48	0	17 672	40 138
Mimoriadne výnosy	67	0	0	0	0	0
Výnosy z transferov	69	126 544	198 738	230 406	323 177	252 244
Výsledok hosp po zdanení		21 149	-27 805	76 293	125 774	37 256

Rozpočtové hospodárenie obce

Obec svoj rozpočet na rok 2023 zostavila podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočtové položky	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	ROK 2022	ROK 2023
TEXT	Skutočnosť	Skutočnosť	Skutočnosť	Skutočnosť	Skutočnosť
Bežné príjmy (BP)	373 878	473 447	523 922	493 634	602 110
Bežné výdavky (BV)	277 549	366 136	371 794	434 531	434 062
Bežné výdavky RO	58 896	26 087	46 110	85 750	96 900
Bežný HV	37 433	81 224	106 018	-26 647	71 148
Kapitál príjmy (KP)	203 314	130 000	0	92 878	481 381
Kapitál výdavky (KV)	224 733	175 042	48 290	115 379	405 062
Kapitál HV	-21 419	-45 042	-48 290	-22 501	76 319
Fin príjmové operácie (FOP)	82 978	74 172	58 508	128 617	70 178
Fin výdavkové operácie (FOV)	30 335	30 348	29 973	31 284	23 838
Fin VH	52 643	43 824	28 535	97 333	46 340
Konečný HV	68 657	80 006	86 263	48 185	193 807
HV z bežnej a kap hosp	16 014	36 182	57 728	-49 148	147 467

Obec vykázala za rok 2023 prebytok z bežného a kapitálového hospodárenia v sume 147.467,- Eur. Po odpočítaní nevyčerpaní účelových finančných prostriedkov v sume 171.197,- Eur je vykázaný schodok 23.730,- Eur, ktorý bol vysporiadaný príjmovými finančnými operáciami.

V roku 2023 obec prijala dotácie na kapitálové výdavky:

Boli zrealizované investičné výdavky na Kanalizáciu a ČOV Benkovce – Slovenská Kajňa, došla dotácia vo výške 167.000,- Eur. Na miestnu komunikáciu (Ondavská ulica) došla dotácia vo výške 314.381,- Eur.

Stav finančných prostriedkov

Obec ako konsolidovaný celok vykázala k 31.12.2023 zostatok peňažných prostriedkov na bankových účtov a v pokladnici v celkovej sume 191.970,66 Eur. V tom nevyčerpané účelové finančné prostriedky a účelové fondy obce v sume 171.197,01 Eur.

BANKOVÉ ÚVERY (úverová záťažnosť k rozpočtu)

Obec vykazuje k 31.12.2023 bankový úver 166.460,- Eur, k 31.12.2022 to bolo 157.237,- Eur (PRIMABANKA), pôžičku od ČSOB v sume 17.139,- Eur, k 31.12.2022 suma pôžičky 24.339,- Eur a finančnú výpomoc v sume 0,00 Eur, k 31.12.2022 bola suma 11.000,- Eur od MF SR. Celkom návratné zdroje financovania pre výpočet dlhovej služby predstavuje sumu 183.599,- Eur, rok 2002 suma 192.576,- Eur.

Zat'ážnosť obce bez návratného zdroju financovania

Podľa § 17 ods. 6 Zák.č. 583/2004 Z .z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže obec prijať zdroje financovania, len ak celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka :

- k 31.12.2023 celková suma dlhu obce z prijatých návratných zdrojov predstavuje 26 %. Podiel splátok úverov a pôžičiek v roku 2023 bol na úrovni necelých 10 % z upravených bežných príjmov predchádzajúceho obdobia.

Predpokladaný budúci vývoj

Obec predpokladá, že tzv. podielové dane v roku 2024 budú vyššie ako v roku 2023 z dôvodu oživenia ekonomiky a rastu zamestnanosti. Dane z nehnuteľnosti budú navýšené o 10 % v porovnaní s rokom 2023. Obec v roku 2023 dokončila výstavbu 8 bytovej jednotky na prestupné bývanie a očakáva nárast príjmu za nájom a stočné. Tiež ukončí tie, ktoré boli zahájené v predchádzajúcich rokoch. Obec dlhodobo eviduje nedokončenú kanalizáciu a ČOV.

Iné skutočnosti

Obec v roku 2023 nevykonávala podnikateľskú činnosť, nenadobudla vlastné akcie, dočasné listy a obchodné podiely v žiadnych obchodných spoločnostiach.

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti významným spôsobom ovplyvňujúce účtovnú závierku.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor vedený voči obci a ani voči jej rozpočtovej organizácii.

Vplyv pandémie inflácie a nárast ceny energií na činnosť obce

Vedenie Obce eviduje nepriaznivý dopad inflácie na ceny energií, ktoré odčerpávajú finančné zdroje z rozpočtu Obce. V súčasnosti nie je možné predvídať, ako dopadne vývoj inflácie s dopadom na ceny energií. Preto vedenie Obce si nemyslí, že je možné poskytnúť kvantitatívne odhady potenciálneho vplyvu súčasnej situácie na celkovú činnosť Obce. Vedenie Obce bude pokračovať v monitorovaní potenciálneho dopadu, pričom podnikne všetky možné kroky na zmiernenie negatívnych dopadov.

Prílohy: KÚZ 2023

V Benkovciach, dňa 25.09.2024

Ing. Viera Pavlišková
starostka obce